

Dosarul nr.3ra-638/21

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: M.Anton)

DECIZIE

25 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea în contestare depusă de către Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil,

împotriva hotărârii din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea în contestare depusă de către Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată,

c o n s t a t ă:

La data de 2 noiembrie 2011, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a depus în temeiul art. 8 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare la acel moment și abrogată la data de 1 aprilie 2019) în Curtea de Apel Chișinău ca instanță competentă de contencios administrativ de a judeca în primă instanță litigiile ce țin de verificarea legalității actelor administrative emise sau adoptate de autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale, de autoritățile publice autonome constituite de către autoritățile publice centrale și de funcționarii publici din cadrul acestor organe, acțiune în contestare împotriva Biroului vamal Centru cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin decizia nr. 215/11 din 29 septembrie 2011 a fost sancționată conform art. 232 lit. j) din Codul vamal cu amendă în mărime de 40 000 lei. Drept temei pentru emiterea deciziei de aplicare a sancțiunii a servit raportul de audit nr. 4 întocmit în baza efectuării unui audit post vămuire al activității societății reclamante pentru perioada 1 ianuarie 2010 – 1 martie 2011 și pe motiv că activitatea acestuia în calitate de declarant în nume propriu a fost efectuată contrar prevederilor

hotărârii Guvernului nr. 1290 din 9 decembrie 2005 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea brokerului vamal și a specialistului în domeniul vămuirii.

Societatea reclamantă a menționat că conform contractului nr. 02 din 5 noiembrie 2009 „OZ VURAL BIL.TUR.NAK.GIDA IHT.THR.SAN.TIC.LTD.STI” Turcia, în calitate de vânzător s-a obligat să vândă, iar Întreprinderea Mixtă „OZ VURAL” Societate cu Răspundere Limitată, având calitatea de cumpărător s-a obligat să achite prețul convenit, iar conform pct. 1.3 al contractului indicat, destinatarul mărfurilor este ÎM „GVG-Com” SRL, serviciile acordate de către aceasta fiind stabilite printr-un contract de prestare servicii încheiat între ultimii.

S-a notat că la data de 5 noiembrie 2009, între Întreprinderea Mixtă „OZ VURAL” Societate cu Răspundere Limitată în calitate de beneficiar și Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată în calitate de prestator a fost încheiat contractul de prestări servicii nr. 05/11-1s/2009, obiectul contractului fiind prestarea serviciilor de intermediere și marketing pe teritoriul țării și pe teritoriul Zonei Economice Libere „Expo-Business-Chișinău”, iar conform ultimului contract Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată s-a obligat să primească mărfurile și să îndeplinească toate procedurile de vămuire a acestora și a altor servicii, astfel încât în perioada anilor 2009–2010 conform contractului de prestări servicii societatea reclamantă le-a declarat organului vamal.

Astfel, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 02 din 5 noiembrie 2009 și contractului prestări servicii nr. 05/11S/2009 din 5 noiembrie 2009, în conformitate cu declarația vamală nr. 7001I9360 din 2 decembrie 2010, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a introdus în Republica Moldova mărfuri în regim vamal import.

Reclamanta a invocat dispozițiile art. 12 alin. (3) din Convenția relativă la contractul de transport internațional al mărfurilor pe Șosele (CMR) din 19 mai 1956, care stabilește că dreptul de dispoziție asupra mărfurilor aparține destinatarului din momentul întocmirii scrisorii de trăsură.

Societatea reclamantă a susținut că este parte a contractului de vânzare-cumpărare nr. 02 din 5 noiembrie 2009, având calitatea de destinatar a mărfurilor, căruia i-au fost livrate mărfurile, prin contractul de prestări servicii a avut obligația de a primi mărfurile și să îndeplinească toate procedurile de vămuire, de depozitare, păstrare, încărcare-descărcare a mărfurilor. Respectiv, societatea fiind persoana căreia i-au fost livrate mărfurile și care, în virtutea obligațiilor, le-a declarat și le-a prezentat spre vămuire, are calitate de declarant al mărfurilor importate.

S-a precizat că calitatea de destinatar și declarant a Întreprinderii Mixte „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată al mărfurilor importate în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 02 din 5 noiembrie 2009 este confirmată și prin declarația vamală nr. 7001I9360 din 2 decembrie 2010, unde în rubrica 8, în calitate de destinatar este indicată Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată și, tot societatea fiind indicată în calitate de declarant în rubrica 14, ceea ce semnifică declarant în nume propriu.

Reclamanta a afirmat că anterior, timp de 2 ani, în aceleași condiții toate declarațiile vamale au fost perfectate fără încălcarea prevederilor hotărârii Guvernului nr. 1290 din 9 decembrie 2005 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea brokerului vamal și a specialistului în domeniul vămuirii, deci nu este pasibilă sancționării materiale prevăzute de art. 232 lit. j) din Codul vamal.

Din considerentul că consideră acțiunile autorității vamale ca fiind ilegale, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a depus prezenta acțiune în contencios administrativ, solicitând în urma concretizării cerințelor anularea deciziei nr. 215/11 din 29 septembrie 2011 a Biroului vamal Centru, ca fiind ilegală și emisă contrar prevederilor legii.

Prin hotărârea din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în contestare depusă de către Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 6 iulie 2012, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a depus recurs împotriva hotărârii din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 30 ianuarie 2013 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul depus de către Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată și s-a menținut hotărârea din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, motiv pentru care societatea reclamantă s-a plâns la Curtea Europeană a Drepturilor Omului privind încălcarea de către instanțele naționale a drepturilor garantate de articolul 6 paragraful 1 din Convenție și articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenție.

Ca urmare a comunicării la data de 11 septembrie 2019 de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Guvernului Republicii Moldova a cererii Întreprinderii Mixte „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată, în baza art. 11 din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul Guvernamental, Guvernul a inițiat procedura de soluționare amiabilă a prezentei cauze și a înaintat la data de 1 decembrie 2020 cerere de revizuire, cu scopul de a remedia încălcarea drepturilor societății reclamante, care prin încheierea din 28 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă, fiind constatată încălcarea drepturilor Întreprinderii Mixte „GVG-Com” SRL garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. S-a casat decizia din 30 ianuarie 2013 a Curții Supreme de Justiție cu reținerea prezentei cauze de contencios administrativ în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinare în ordine de recurs a recursului depus de către Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva hotărârii din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău. S-a încasat din contul bugetului de stat gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Întreprinderii Mixte „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a prejudiciului moral, inclusiv costuri și cheltuieli în sumă de 43 (patruzeci și trei) de euro, convertită în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului.

După admiterea cererii de revizuire și a reținerii cauzei spre examinare în ordine de recurs, la data 26 mai 2021 Biroul Vamal Centru a depus în apărarea sa referință, prin care a solicitat respingerea recursului depus de către Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată cu menținerea hotărârii din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Reexaminând recursul în contextul constatărilor instanței de revizuire, cât și argumentele invocate de ambele părți, instanța de recurs notează următoarele.

Prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În continuare, prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În corespundere cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Astfel, procedura de contencios administrativ dedusă judecării în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul inițierii procedurii prealabile, a procedurii administrative, cât și a procedurii de contencios administrativ, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019).

Or, la caz procedura administrativă și procedura de contencios administrativ au fost inițiate în anul 2011 și se referă la o activitate administrativă inițiată până la 1 aprilie 2019, aspect care determină aplicarea dispozițiilor legale anterioare, care reglementau aceste instituții.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral hotărârea instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Concomitent, art. 22 alin. (1) din Codul administrativ stipulează expres că, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Iar, conform art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 219 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare

constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Din suportul probatoriu anexat la materialele cauzei se denotă cu certitudine că la data de 5 noiembrie 2009 „OZ VURAL BIL. TUR.NAK.GIDA IHT.THR.SAN.TIC.LTD.STI” Turcia, în calitate de vânzător și Întreprinderea Mixtă „OZ VURAL” Societate cu Răspundere Limitată, în calitate de cumpărător au încheiat un contract de vânzare-cumpărare a mărfurilor.

Conform contractului respectiv, beneficiarul și destinatarul mărfurilor cumpărate este Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată. Contractul prevede și faptul că serviciile prestate de către societatea reclamantă trebuiau să fie stabilite în baza unui contract separat încheiat între cumpărător și societatea reclamantă (f.d.84).

Drept urmare, la 5 noiembrie 2009 cumpărătorul Întreprinderea Mixtă „OZ VURAL” Societate cu Răspundere Limitată a încheiat cu societatea reclamantă un contract de prestări servicii, obiectul căruia a fost prestarea serviciilor de intermediere și marketing pe teritoriul țării și pe teritoriul Zonei Economice Libere „Expo-Business-Chișinău”, al cărui rezident era societatea reclamantă. Obligațiile prevăzute în acest contract au constat în primirea mărfurilor, îndeplinirea procedurilor de vămuire, depozitare, păstrare, încărcare-descărcare și alte servicii necesare (f.d.85-86).

La fel, s-a constatat că, în perioada 2009-2010, în baza celor două contracte, societatea reclamantă Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a recepționat și a introdus în Republica Moldova mărfuri, declarându-le la organul vamal. În acest sens, reclamanta acționa prin intermediul angajaților săi, specialiști în domeniul vămuirii, persoane autorizate de Serviciul Vamal, cărora le fusese acordat inclusiv certificate de calificare în domeniul vămuirii. În toate declarațiile vamale completate, reclamanta menționa că era destinatarul și declarantul mărfurilor, utilizând în acest sens abrevierea „DEC” (declarant în nume propriu).

Tot actele cauzei atestă că, în aceeași perioadă, organul vamal a efectuat controlul documentar al tuturor actelor și documentelor de însoțire a mărfurilor, în cadrul a 680 de importuri perfectate. De fiecare dată, organul vamal constata legalitatea procedurii de declarare a mărfurilor de către reclamantă. Astfel, toate declarațiile vamale erau validate, iar mărfurilor li se acorda liberul de vamă.

Ulterior însă, în perioada septembrie 2011 – ianuarie 2012, Biroul vamal Centru a întocmit 77 de procese-verbale (decizii) cu privire la contravenție împotriva societății recalcante, invocând că ea ar fi desfășurat activitatea de broker vamal fără a deține o licență în acest sens, conform art. 231 alin. (24) din Codul vamal.

În consecință, Întreprinderii Mixte „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată i s-a aplicat o amendă în valoare totală de 1 280 000 de lei, motiv pentru care ÎM „GVG-Com” SRL a contestat toate procesele-verbale, inclusiv decizia nr. 215/11 din 29 septembrie 2011 a Biroului vamal Centru în instanța de judecată.

Într-un alt litigiu, la 18 mai 2012 Curtea de Apel Chișinău a anulat 43 de procese – verbale cu privire la contravenție, notând ilegalitatea lor și observând dreptul societății reclamante de a dispune de mărfurile declarate autorității vamale și de a le declara în nume propriu, în temeiul art. 177 din Codul vamal. Instanța de judecată a concluzionat că reclamanta respectase toate prevederile legale în vigoare la acel moment.

Subsecvent, la data de 19 decembrie 2012, în urma recursului declarat de Biroul vamal Centru, Curtea Supremă de Justiție a casat hotărârea din 18 mai 2012 a Curții de

Apel Chișinău și a respins acțiunea Întreprinderii Mixte „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată.

Cît privește celelalte 34 de procese–verbale cu privire la contravenție întocmite de către Biroul vamal Centru, la 5 aprilie 2012 Curtea de Apel Chișinău a decis examinarea fiecărui proces-verbal în proceduri judiciare separate (f.d.2-3).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, instanța de apel având ca obiect anularea în tot a deciziei nr. 215/11 din 29 septembrie 2011 a Biroului vamal Centru, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii, aceasta fiind respinsă ca neîntemeiată. În argumentarea soluției, instanța de fond a constatat că mărfurile declarate de reclamantă în nume propriu reprezentau obiectul de vânzare-cumpărare din 5 noiembrie 2009, potrivit căruia ea era destinatarul, și nu proprietarul mărfurilor. Prin urmare, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată nu era îndreptățită să efectueze vămuirea în nume propriu, din moment ce nu avea o autorizație corespunzătoare (f.d.116-121).

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, conchide că soluția dată de către instanța de fond este greșită.

În conformitate cu dispozițiile art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre prin care în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Astfel, pentru justa soluționare a speței, instanța de recurs urmează să stabilească dacă Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a respectat sau nu prevederile legale în vigoare în perioada de referință privind declararea mărfurilor organului vamal.

În corespundere cu art. 173 din Codul vamal, mărfurile și mijloacele de transport care trec frontiera vamală, mărfurile și mijloacele de transport a căror destinație vamală se modifică, alte mărfuri și mijloace de transport în cazurile stabilite de legislație sînt declarate organului vamal.

În acord cu art. 177 alin. (1) din Codul vamal (în vigoare până la data de 13 ianuarie 2012), declarant este persoana care declară și prezintă mărfurile și mijloacele de transport, care întocmește și depune declarația vamală în nume propriu sau persoana în al cărei nume este întocmită declarația vamală de către brokerul vamal sau intermediar.

Din interpretarea normelor enunțate rezultă că există două modalități de a efectua o declarație vamală: în nume propriu sau în numele unei persoane terțe (broker).

La rîndul său, art. 12 alin. (3) din Convenția relativă la contractul de transport internațional al mărfurilor pe șosele (CMR) din 19 mai 1956, stabilește că dreptul de dispoziție asupra mărfurilor aparține destinatarului din momentul întocmirii scrisorii de trîsură.

Sub acest aspect și raportînd normele legale enunțate la circumstanțele litigiului dedus judecării, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță incorect a concluzionat despre necesitatea respingerii acțiunii pe motiv că mărfurile declarate de reclamantă în nume propriu reprezentau obiectul de vânzare-cumpărare din 5 noiembrie 2009, potrivit căruia ea era destinatarul, și nu proprietarul mărfurilor, motiv pentru care dînsa nu era îndreptățită să efectueze vămuirea în nume propriu, din moment ce nu avea o autorizație (licență) corespunzătoare.

Or, societatea reclamantă a fost destinatarul mărfurilor importate al cărui drept de dispoziție rezulta din contractul de vânzare-cumpărare din 5 noiembrie 2009 și din scrisoarea de trăsură CMR, care îi ofereau dreptul de a hotărî soarta juridică a mărfurilor. Prin urmare, reclamanta nu a realizat activitatea de broker vamal în nume propriu și pentru terțe persoane după cum greșit a interpretat prima instanță, ci doar a declarat mărfurile în interes și nume propriu.

În condițiile create, contrar constatării instanței de fond și a argumentelor Biroului vamal Centru invocate în referință precum că nefiind proprietară a mărfurilor, societatea reclamantă nu era în drept să declare mărfurile în numele unei terțe persoane în lipsa licenței privind activitatea de broker vamal, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată nu era obligată să obțină licența de broker vamal, mai ales că la data depunerii declarației vamale nici organul vamal nu invocase despre existența unor eventuale abateri sau încălcări ale procedurii de vămuire comise de reclamantă.

La acest capitol, Colegiul judiciar notează că pe parcursul a doi ani de activitate societatea reclamantă a efectuat 680 de importuri în baza aceleași proceduri de vămuire, care fuseseră perfectate de către organul vamal fără a formula pretenții de ilegalitate sau alte obiecții, motiv pentru care Colegiul relevă că reclamanta avea deplina certitudine și ferma convingere că activa în condiții de legalitate. Or, însuși organul vamal, în urma efectuării controlului documentar în privința actelor de însoțire a mărfii, a constatat legalitatea procedurilor de vămuire și a acordat, de fiecare dată, liberul de vamă.

Prin urmare, se reține că reclamanta/recurenta Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a respectat întocmai aceeași procedură de vămuire a mărfurilor importate pe parcursul a doi ani, iar organele vamale nu depistaseră nici o neregulă în acest sens, până în luna septembrie 2011, când a fost aplicată o nouă abordare cu privire la procedura de vămuire a mărfurilor importate, care de altfel nu putea fi previzibilă pentru recurentă în întocmirea declarației vamale din 2 decembrie 2010, deoarece decizia enunțată a fost emisă la data de 29 septembrie 2011, adică după un an de la data declarației vamale depusă de recurentă.

Din aceste considerente, argumentele recursului precum că noua abordare cu privire la procedura de vămuire a mărfurilor importate manifestată în decizia nr. 215/11 din 29 septembrie 2011 a Biroului vamal Centru de a sancționa recurenta ar fi arbitrară, abuzivă și contrară principiului certitudinii juridice, sunt întemeiate, or pe lângă faptul că schimbarea abordării unei proceduri prevăzută de drept s-a aplicat retroactiv unor situații ce au fost deja consumate în trecut, organul vamal nu a argumentat motivul schimbării în mod radical din luna septembrie 2011 a abordării cu privire la procedura de vămuire a mărfurilor importate de către reclamantă, din moment ce fusese respectată întocmai aceeași procedură de vămuire. În special, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată efectuase operațiunile de vămuire în baza acelorași acte și drepturi acordate de organul vamal, fiind implicați aceiași specialiști în domeniul vămuirii, care dețineau certificate de calificare în acest sens, eliberate de către Serviciul Vamal.

Instanța de recurs notează că societatea reclamantă a avut speranța legitimă și bunăcredință că toate procedurile de vămuire fuseseră efectuate în strictă conformitate cu legislația vamală, pe când din materialele cauzei nu rezultă niciun motiv care ar fi determinat organul vamal să ofere o altă interpretare retroactiv propriilor proceduri.

În acest context, sunt neîntemeiate argumentele intimatului potrivit cărora Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată a exercitat

activitatea de broker vamal, or, legalitatea activității desfășurate de reclamanta/recurentă a fost constatată de către însuși organul vamal, în cadrul efectuării auditului post-vămuire în baza ordinului de control nr. 87-O din 23 martie 2011, potrivit căruia reclamanta activase în calitate de declarant în nume propriu în conformitate cu prevederile legislației vamale în vigoare, întrunind toate condițiile de derulare a procedurii de declarare a mărfurilor, având dreptul de dispoziție asupra mărfurilor importate/exportate în calitate de destinatar al mărfurilor.

Tot raportul de audit în concluziile și propunerile sale nu a pus în evidență norme vamale care ar fi fost încălcate de către recurentă, operându-se doar cu anumite prezumții precum că: „suma de 101 264 de lei luată la evidența contabilă a întreprinderii ca venit pentru prestarea serviciilor, conferă posibilitatea de a presupune că Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a prestat servicii de perfectare a declarațiilor vamale nu în nume propriu ci pentru terțe persoane – titularii de facto a dreptului de proprietate asupra mărfurilor”.

Ce ține de alegațiile organului vamal precum că Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a obținut remunerație de la Întreprinderea Mixtă „OZ VURAL” Societate cu Răspundere Limitată rezidentă a Republicii Moldova pentru prestarea serviciilor de perfectare a declarațiilor vamale, ceea ce în opinia sa se confirmă prin factura fiscală eliberată Întreprinderea Mixtă „OZ VURAL” Societate cu Răspundere Limitată de reclamantă, anexată la dosar, acestea nu pot constitui drept temei absolut pentru respingerea recursului și menținerea actului judecătoresc contestat.

Or, din factura fiscală enunțată nu rezultă clar pentru ce serviciu a fost eliberată: pentru prestarea serviciilor de intermediere și marketing pe teritoriul țării și pe teritoriul Zonei Economice Libere „Expo-Business-Chișinău”, al cărui rezident era societatea reclamantă conform contractului de prestări servicii încheiat între Întreprinderea Mixtă „OZ VURAL” Societate cu Răspundere Limitată și societatea reclamantă la 5 noiembrie 2009, după cum a invocat Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată sau pentru perfectarea declarațiilor vamale după cum a invocat Biroul vamal Centru.

În această ordine de idei și având în vedere că toate îndoielile apărute la aplicarea legislației vamale se vor interpreta în favoarea plătitorului vamal (art. 61 din Codul vamal), Colegiul largit reține că la caz organul vamal neîntemeiat a interpretat prevederile legislației în baza normei materiale prevăzute de art. 231 pct. 24) din Codul vamal și greșit a sancționat Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată cu amendă în temeiul art. 232 lit. j) din Codul vamal pentru declararea mărfurilor importate în lipsa licenței privind activitatea de broker vamal, aspect care în mod cert impune casarea actului judecătoresc contestat și admiterea acțiunii în sensul formulat.

În circumstanțele enunțate, în rezultatul examinării incomplete a cauzei în coroaport cu schimbarea abordării unei proceduri prevăzută de drept aplicate retroactiv unor situații ce au fost deja consumate în trecut cu privire la procedura de vămuire a mărfurilor importate manifestată în decizia nr. 215/11 din 29 septembrie 2011 a Biroului vamal Centru de a sancționa recurenta și soldată cu aplicarea amenzilor societății reclamante, a constituit o ingerință în dreptul acesteia la respectarea bunurilor sale, având în vedere că o ingerință poate fi justificată doar în cazul în care este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim, este necesară într-o societate democratică și este proporțională scopului legitim urmărit. Adică pentru aceste motive, în speță a avut loc o încălcare a dreptului

reclamantei prin hotărârea judecătorească a cărei casare s-a solicitat, la respectarea bunurilor sale, ceea ce este contrar art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere că societatea reclamantă nu a realizat activitate de broker vamal, în nume și pentru terțe persoane, ci doar a declarat mărfurile în interes și nume propriu, iar legislația vamală în vigoare la data faptelor nu interzicea dreptul destinatarului mărfurilor de a efectua operațiuni de devămuire, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă decizie cu privire la admiterea acțiunii Întreprinderii Mixte „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată.

În conformitate cu art. 258 alin (3), 248 alin. (1) lit. c) coroborate cu art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de către Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează integral hotărârea din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și se emite o nouă decizie, prin care:

Se admite acțiunea în contestare depusă de către Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului vamal Centru cu privire la anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil.

Se anulează în tot decizia nr. 215/11 din 29 septembrie 2011 a Biroului Vamal Centru. Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Vladimir Timofti

Anatolie Țurcan

Nicolae Craiu